

หน่วยที่

9

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ
ทางรัฐประศาสนศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ตอนที่ 12.1 สถิติเพื่อการพรรณนา

ตอนที่ 12.2 สถิติเชิงอนุมานเพื่อการเปรียบเทียบ

ตอนที่ 12.3 สถิติเชิงอนุมานเพื่อหาความสัมพันธ์
และการพยากรณ์

วัตถุประสงค์

1. ใช้สถิติได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. ใช้สถิติเพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูลได้เหมาะสม
3. เลือกใช้สถิติเพื่อเปรียบเทียบข้อมูลระหว่าง
ตัวแปรต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
4. เลือกใช้สถิติเพื่อหาค่าและทดสอบความสัมพันธ์
ระหว่างตัวแปร ระดับต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
5. สร้างสมการพยากรณ์ได้

การเลือกสถิติที่จะใช้

- วัตถุประสงค์ของงานวิจัย
- คุณลักษณะของข้อมูล
- ข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติที่จะใช้

การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองตัว

			ระดับการวัดของตัวแปรตัวที่ 2			
			ช่วง/อัตราส่วน	จัดอันดับ	กลุ่ม	
					หลายกลุ่ม	ทวิภาคสมมติ
ระดับการวัดของตัวแปรตัวที่ 1	ช่วง/อัตราส่วน		Pearson Product Moment (r_{xy})			
	จัดอันดับ		<i>(Spearman's rho/ Kendall's tau/ Polycholic)*</i>	Spearman's rho/ Kendall's tau/ Polycholic		
	กลุ่ม	หลายกลุ่ม	<i>(Cramér's V)**</i>	<i>(Cramér's V)**</i>	Cramér's V	
		ทวิภาคสมมติ	Biserial (r_b)	Rank-biserial (r_{rb})	Cramér's V	Tetrachoric (r_{tet})
		ทวิภาคแท้	Point-biserial (r_{pb})	Rank-biserial (r_{rb})	Cramér's V	Phi (Φ)/ Tetrachoric (r_{tet})
						Phi (Φ)

* เปลี่ยนข้อมูลระดับช่วง/อัตราส่วนให้เป็นอันดับ แล้วใช้ Spearman's rho/Kendall's tau/ Polycholic

** เปลี่ยนข้อมูลระดับช่วง/อัตราส่วนหรืออันดับ ให้เป็นกลุ่ม แล้วใช้ Cramér's V

ข้อตกลงเบื้องต้นของ t-test

1. กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มได้มา
โดยการสุ่มอย่างเป็นอิสระ
2. ประชากรทั้งสองกลุ่มมี
การแจกแจงแบบปกติ
3. ข้อมูลอยู่ในระดับช่วง
หรืออัตราส่วน

ข้อตกลงเบื้องต้นของสหสัมพันธ์เพียร์สัน

1. ค่าของตัวแปรทั้งสองเป็นค่าต่อเนื่อง
และมีการแจกแจงแบบปกติ
2. สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสอง
เป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง
3. ข้อมูลแต่ละคู่เป็นอิสระจากกัน

การใช้โปรแกรม SPSS เพื่อการทดสอบ

- การลงรหัสข้อมูล
- การเรียกคำสั่งเพื่อการวิเคราะห์
- การเลือกคำสั่งย่อยเฉพาะที่ต้องการ
- การอ่านผลจากการวิเคราะห์
- การนำผลการวิเคราะห์ไปใช้งาน

การอ่านผลจากการวิเคราะห์

		เพศ			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Female	34	50.7	52.3	52.3
	Male	31	46.3	47.7	100.0
	Total	65	97.0	100.0	
Missing	System	2	3.0		
Total		67	100.0		

การนำผล การ วิเคราะห์ ไปใช้งาน

Table 4.2 Descriptive statistics of problem solving ability between elementary educational students and psychological students

	Programme	N	Mean	Std. Deviation	t
Problem Solving ability	Elementary education (social personality 1)	39	2.3333	1.38285	.239
	Psychology (Social personality 2)	31	2.2581	1.21017	

$p = .812$

There are 39 elementary educational students and 31 psychological students whose problem solving ability means were 2.333 and 2.258, and standard deviations were 1.383 and 1.210 respectively. The t value was .239 and the Sig. value was .812. Therefore the problem solving ability between elementary educational students and psychological students was not statistically significant difference.

psychological students was not statistically significant difference.

หน่วยที่

10

การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล
การวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ด้วย
คอมพิวเตอร์

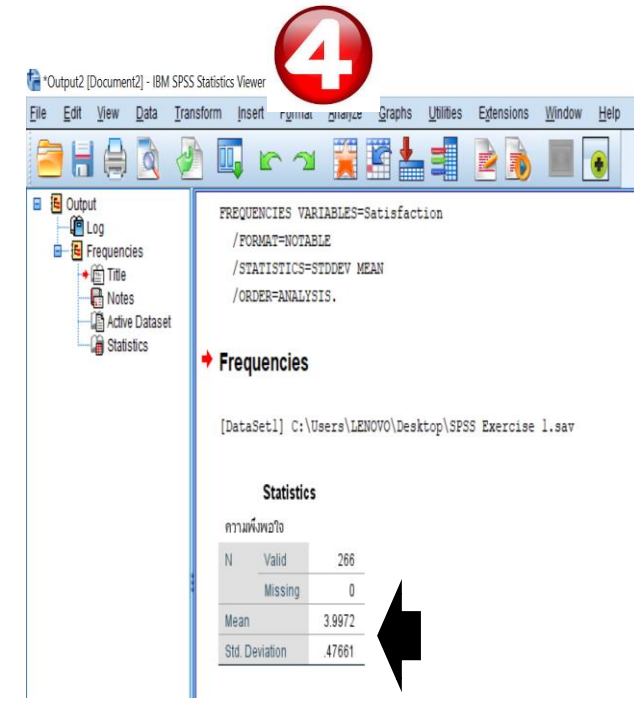
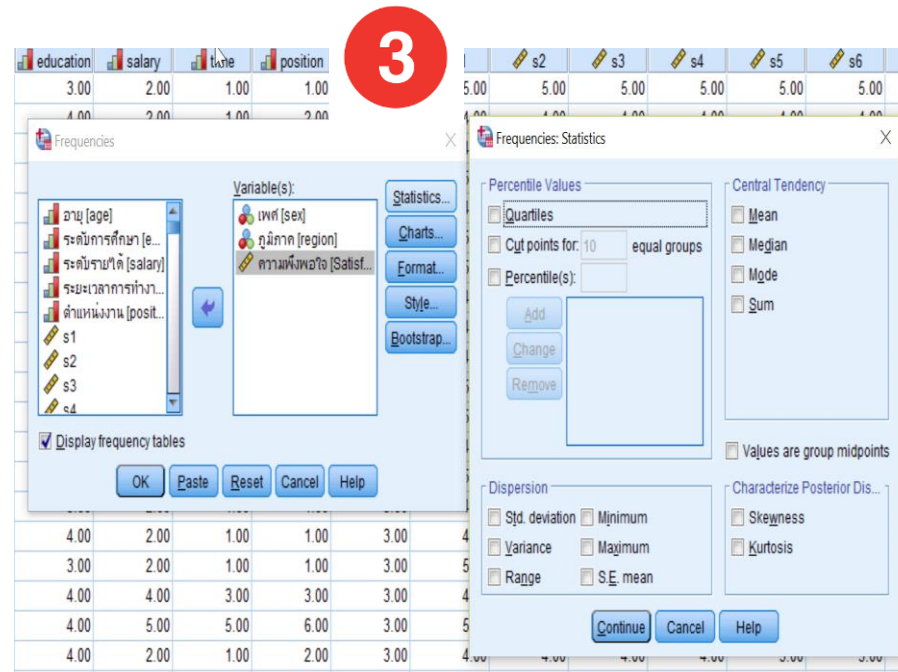
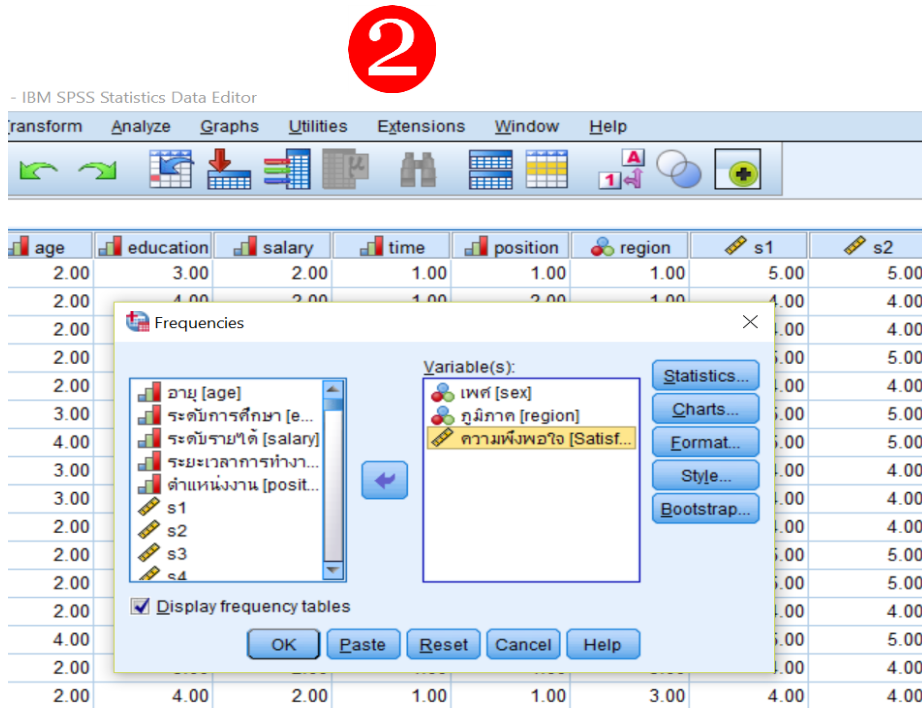
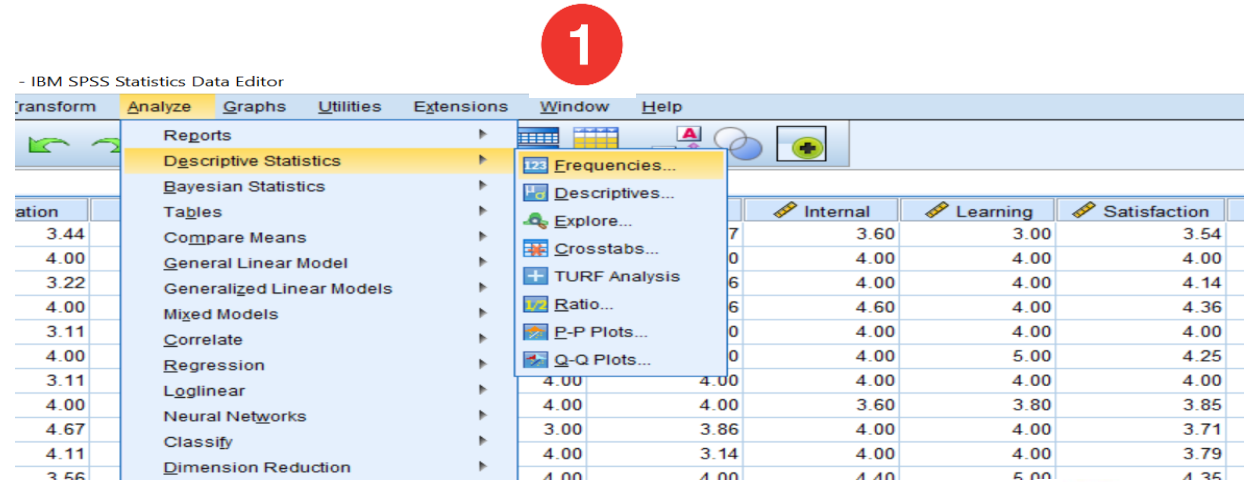
การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา จะครอบคลุมใน 4 ลักษณะที่สำคัญ คือ

1. **ค่ากลางของข้อมูล** ได้แก่ ค่ามัชฌิมเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย (arithmetic mean) ค่ามัธยฐาน (median) ค่าฐานนิยม (mode)
2. **ค่าการกระจายตัวของข้อมูล** ได้แก่ ค่าพิสัย (range) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่าความแปรปรวน (variance)
3. **รูปร่างการกระจายตัวของข้อมูล** เป็นการวัดความเบ้ (skewness) และความโด่ง (kurtosis) ของชุดข้อมูลที่น่ามาศึกษาว่ามีรูปร่างเป็นลักษณะใด คือ เป็นแบบโค้งปกติ หรือ เป็นแบบเบ้ขวา หรือ เป็นแบบเบ้ซ้าย ส่วนความโด่งจะแสดงการกระจายตัวของข้อมูลให้เห็นว่า มีรูปร่างโด่งหรือแบนราบในลักษณะใด
4. **ค่า Percentile** เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อหาค่าของตัวเลขโดย การแบ่ง ชุดข้อมูลที่ศึกษาออกเป็นส่วน ๆ เช่น นักวิจัยต้องการทราบ Percentile ที่ 50 และ Percentile ที่ 75 ของเงินเดือนที่ได้จากการสำรวจในตลาดแรงงาน เป็นตัวเลขเงินเดือน เท่าใด เป็นต้น

ขั้นตอนการใช้คำสั่งโปรแกรม SPSS เพื่อหาค่ากลางของข้อมูล

1. เลือกคำสั่ง Frequencies
2. ทำการเลือกตัวแปรที่ต้องการจะประมวลผล
3. ทำการเลือกที่ Statistics
4. ดำเนินการประมวลผลข้อมูล

การแปลผลและการนำเสนอผลการวิเคราะห์ค่ากลางของข้อมูล

1. แปลผลที่ค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่ศึกษา

2. แปลผลค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่ศึกษา โดยนักวิจัยกำหนดเกณฑ์แปลผล

คะแนนเฉลี่ย 4.20 – 5.00 = มีความพึงพอใจมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.40 – 4.19 = มีความพึงพอใจมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.60 – 3.39 = มีความพึงพอใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.80 – 2.59 = มีความพึงพอใจน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.79 = มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

3. แปลผลค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่ศึกษามาโดยเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลัง เช่น เปรียบเทียบ

ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นก่อนประกาศใช้นโยบาย และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นหลังประกาศใช้นโยบาย

การนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ในการประมวลผลและ การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นสถิติเชิงอนุมาน

- การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นสถิติเชิงอนุมานจะให้ความสนใจต่อขอบเขตเรื่อง การทดสอบสมมติฐานเป็นหลักสำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อที่จะอ้างอิงไปยังประชากรที่ศึกษา
- โดยในการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์จะให้ความสำคัญต่อ
 1. การทดสอบสมมติฐาน เกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของประชากร
 2. การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

1. การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของประชากร

- 1.1 กรณีแรก นักวิจัยต้องการค้นหาว่าประชากร 1 กลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเป็นไปตามที่นักวิจัยกำหนดไว้หรือไม่ (ดูตัวอย่าง slide หน้า 7)
- 1.2 กรณีที่สอง นักวิจัยต้องการค้นหาว่าประชากร 2 กลุ่มมีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันหรือไม่ เมื่อสุ่มตัวอย่างจากประชากร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (ดูตัวอย่าง slide หน้า 8)
- 1.3 กรณีที่สาม นักวิจัยต้องการค้นหาว่าประชากรตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันหรือไม่ (ดูตัวอย่าง slide หน้า 9)

1.1 กรณีแรก นักวิจัยต้องการค้นหาว่าประชากร 1 กลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเป็นไปตามที่นักวิจัยกำหนดไว้หรือไม่

สถิติที่ใช้ คือ **t-test** วิธีวิเคราะห์ที่ใช้ คือ **One-sample t-test**

ตัวอย่าง : การทดสอบสมมติฐานการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่ว่า ประสิทธิภาพของนโยบายประชารัฐทั่วประเทศมีมากกว่า 4.0 หรือไม่ โดยทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งนักวิจัยนำมากำหนดสมมติฐานการวิจัยไว้ ดังนี้

H_0 : ประสิทธิภาพของนโยบายประชารัฐทั่วประเทศมีน้อยกว่าหรือเท่ากับ 4.0 ($\mu \leq 4.0$)

H_a : ประสิทธิภาพของนโยบายประชารัฐทั่วประเทศมีมากกว่า 4.0 ($\mu > 4.0$)

1.2 กรณีที่สอง นักวิจัยต้องการค้นหาคำตอบว่าประชากร 2 กลุ่มมีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันหรือไม่ เมื่อสุ่มตัวอย่างจากประชากร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน

สถิติที่ใช้ คือ t-test วิธีวิเคราะห์ที่ใช้ คือ Independent-sample t-test

ตัวอย่าง : การทดสอบสมมติฐานการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่ว่า "ความพึงพอใจของประชาชนในเขตเมืองและเขตชนบทต่อผลงานของรัฐบาลมีความแตกต่างกัน โดยทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งนักวิจัยนำมากำหนดสมมติฐานการวิจัยไว้ ดังนี้

Ho : ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองและเขตชนบทไม่แตกต่างกัน ($\mu_1 \neq \mu_2$)

Ha : ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองและเขตชนบทแตกต่างกัน ($\mu_1 = \mu_2$)

โดยให้

μ_1 แทน ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง

μ_2 แทน ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตชนบท

1.3 กรณีที่สาม นักวิจัยต้องการค้นหาค่าตอบว่าประชากรตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันหรือไม่

สถิติที่ใช้ คือ F-test วิธีวิเคราะห์ที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ตัวอย่าง : การทดสอบสมมติฐานการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่ว่า “ข้าราชการส่วนกลาง ข้าราชการส่วนภูมิภาค ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีความคิดเห็นแตกต่างกันต่อแผนปฏิรูปประเทศหรือไม่” นักวิจัยจะกำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

H_0 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของข้าราชการส่วนกลาง ข้าราชการส่วนภูมิภาค ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่มีต่อแผนการปฏิรูปประเทศ ไม่แตกต่างกัน

H_a ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของข้าราชการส่วนกลาง ข้าราชการส่วนภูมิภาค ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่มีต่อแผนการปฏิรูปประเทศ มีความแตกต่างกันอย่างน้อย 1 กลุ่ม

2. การทดสอบสมมติฐานที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

สามารถจำแนกออกได้เป็น 3 กรณีใหญ่ ๆ คือ

2.1 กรณีแรก เป็นการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เป็นตัวแปรระดับกลุ่ม (ดูตัวอย่าง slide หน้า 11)

2.2 กรณีที่สอง เป็นการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยที่ทั้งสองตัวแปรเป็นตัวแปรระดับช่วงหรือสูงกว่า (ดูตัวอย่าง slide หน้า 12)

2.3 กรณีที่สาม เป็นการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรตั้งแต่ 2 ตัวแปรขึ้นไป โดยที่ทั้งสองตัวแปรเป็นตัวแปรระดับช่วงหรือสูงกว่า (ดูตัวอย่าง slide หน้า 13)

2.1 กรณีแรก

เป็นการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เป็นตัวแปรระดับกลุ่ม

สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบไคสแควร์ (Chi-square Test)

ตัวอย่าง : ในการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่นักวิจัยต้องการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเห็นด้วยในนโยบายของรัฐบาล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยที่นักวิจัยนำมากำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

H_0 เพศไม่มีความสัมพันธ์กับความเห็นต่อการเห็นด้วยในนโยบายของรัฐบาล

H_a เพศมีความสัมพันธ์กับความเห็นต่อการเห็นด้วยในนโยบายของรัฐบาล

2.2 กรณีที่สอง เป็นการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยที่ทั้งสองตัวแปรเป็นตัวแปรระดับช่วงหรือสูงกว่า

สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Coefficient Correlation)

ตัวอย่าง : ในการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่ต้องการทดสอบสมมติฐานที่ว่า จำนวนครั้งของการหาตลาดจำหน่ายสินค้ามีความสัมพันธ์กับรายได้ต่อเดือนของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการตลาดประชารัฐ โดยทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งนักวิจัยนำมากำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

- Ho จำนวนครั้งของการจัดตลาดจำหน่ายสินค้าไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้ต่อเดือนของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการตลาดประชารัฐ
- Ha จำนวนครั้งของการจัดตลาดจำหน่ายสินค้ามีความสัมพันธ์กับรายได้ต่อเดือนของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการตลาดประชารัฐ

2.3 กรณีที่สาม เป็นการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรตั้งแต่ 2 ตัวแปรขึ้นไป โดยที่ทั้งสองตัวแปรเป็นตัวแปรระดับช่วงหรือสูงกว่า

ใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

ตัวอย่าง : การวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการนำนโยบายการให้บริการแก่ประชาชนไปปฏิบัติ โดยทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ .05 นักวิจัยได้นำมากำหนดสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

H_0 ปัจจัยความชัดเจนในเป้าหมายของนโยบาย ปัจจัยความซับซ้อนของโครงสร้าง ปัจจัยความพร้อมของทรัพยากร และปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้รับบริการ ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการนำนโยบายการให้บริการแก่ประชาชนไปปฏิบัติได้

H_a มีอย่างน้อย 1 ปัจจัยจากปัจจัยความชัดเจนในเป้าหมายของนโยบาย ปัจจัยความซับซ้อนของโครงสร้าง ปัจจัยความพร้อมของทรัพยากร และปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้รับบริการ มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการนำนโยบายการให้บริการแก่ประชาชนไปปฏิบัติได้

หน่วยที่

11

การวิจัยเชิงคุณภาพ
ทางรัฐประศาสนศาสตร์

ความแตกต่างระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ความแตกต่างในด้านฐานคิด (ดูตารางหน้า 11-6)
 - สำนักปฏิฐานนิยม (Positivism) ซึ่งเป็นพื้นฐานของการศึกษาเชิงปริมาณ
 - สำนักปรากฏการณ์นิยม (Phenomenology) ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการวิจัยเชิงคุณภาพ
 - สำนักโครงสร้างนิยม (Structuralism/Critical Social Science) ซึ่งให้ความสนใจกับบริบทหรือสภาวะแวดล้อมทางสังคม รวมทั้งให้ความสำคัญต่อกระบวนการกลุ่ม และการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholder)
2. ความแตกต่างในด้านวัตถุประสงค์(ดูหน้า 11-8)
3. ความแตกต่างในด้านกระบวนการวิจัย (ดูตารางหน้า 11-8)

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

หมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางสังคม ผ่านความคิด ความเชื่อ ทศนคติ และประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิตของผู้ให้ข้อมูล โดยใช้วิธีการพูดคุยอย่างเป็นกันเอง การสังเกต และการจดบันทึก เป็นหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลุ่มลึกและรอบด้าน

จุดมุ่งหมายหลักของการวิจัยเชิงคุณภาพก็เพื่อทำความเข้าใจความคิด ความเชื่อ พฤติกรรม สถานการณ์หรือปัญหาที่ต้องการศึกษาอย่างลุ่มลึกและรอบด้าน ภายใต้สภาวะแวดล้อมที่ดำรงอยู่ของผู้ให้ข้อมูล

คุณลักษณะของการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ให้ความสำคัญกับบริบทหรือภาวะแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรมของผู้ให้ข้อมูล
2. เน้นความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้ข้อมูลกับผู้วิจัย
3. ให้ความสำคัญกับมุมมองของผู้ให้ข้อมูล
4. ใช้จำนวนผู้ให้ข้อมูล (หรือจำนวนตัวอย่างน้อย)
5. ความยืดหยุ่นในการวิจัยเชิงคุณภาพ

แนวคิดพื้นฐานการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. การแสวงหาความจริง หรือข้อเท็จจริงที่มีอยู่ตามความเป็นจริง หรือที่เป็นไปตามธรรมชาติ (natural setting inquiry)
2. การศึกษาเชิงคุณภาพ เน้นการศึกษาที่มองรอบด้าน การมองภาพรวม/องค์รวม (holistic approach)
3. การวิจัยเชิงคุณภาพ เน้นความคิด ความเชื่อ และประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลในฐานะที่เป็นคนในหรือเจ้าของปัญหา (emic perspective)
4. การศึกษาเชิงคุณภาพ เน้นแนวทางที่เรียกว่า วิธีอุปนัย (inductive approach)

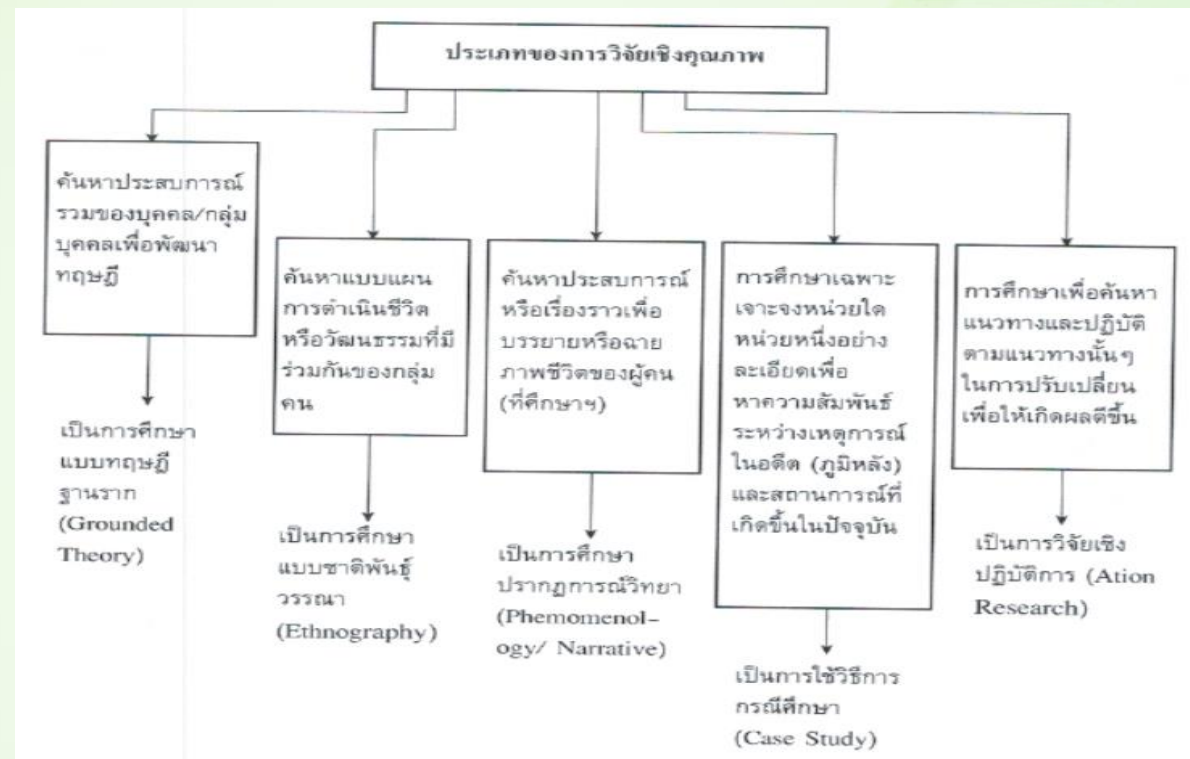
การออกแบบการวิจัย

การออกแบบการวิจัย (Research design) จะครอบคลุมทั้งกระบวนการตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งช่วยให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

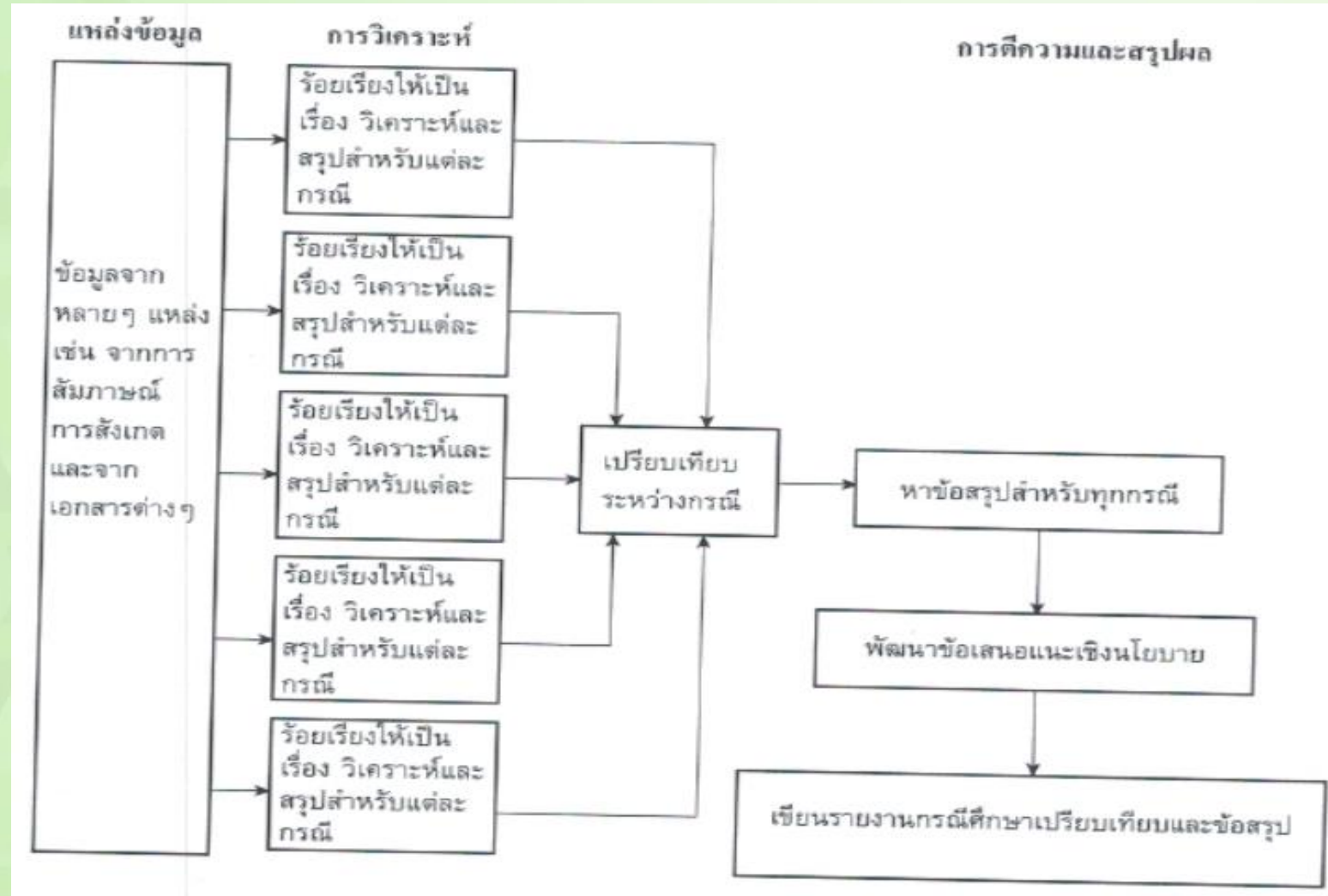
ประเภทการวิจัยเชิงคุณภาพ

แบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. ปรัชญาการณวิทยาหรือปรัชญาการณนิยม (Phenomenology)
2. การศึกษาเชิงชาติพันธุ์วรรณา (Ethnography)
3. การศึกษาโดยใช้ทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory)
4. การใช้วิธีกรณีศึกษา (Case study)
5. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR)

การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้กรณีศึกษา

การทบทวนวรรณกรรมในการวิจัยเชิงคุณภาพ

การทบทวนวรรณกรรมในการวิจัยเชิงคุณภาพ นิยมเรียกว่า การตรวจสอบองค์ความรู้ โดยเป็นการทบทวนองค์ความรู้เดิมที่มีผู้ศึกษามาก่อนแล้ว เพื่อแสดงถึงประวัติและวิวัฒนาการของเรื่องที่กำลังทำวิจัย มีการกล่าวถึงทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง งานวิจัย ข้อค้นพบ ข้อจำกัด และข้อบกพร่อง ของงานวิจัยต่าง ๆ ด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการปูพื้นฐานสำหรับงานวิจัยที่จะดำเนินการต่อไป

ขั้นตอนการตรวจสอบองค์ความรู้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. เริ่มต้นด้วยต้นกำเนิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. เลือกงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจจะศึกษา
3. สรุปข้อค้นพบ (ของแต่ละงานวิจัย) และลักษณะที่สำคัญ ๆ ของแต่ละงานวิจัย
4. จัดระบบข้อค้นพบ ลักษณะที่สำคัญ โดยการแยกแยะจัดกลุ่มให้เป็นหมวดหมู่
เพื่อให้ง่ายต่อการวิเคราะห์เปรียบเทียบ
5. บุรณาการข้อค้นพบของแต่ละหมวดหมู่เข้าด้วยกัน เพื่อให้เห็นภาพรวมของ
สิ่งที่ได้เรียนรู้

ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ข้อมูลเชิงคุณภาพ มักเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ ประวัติชีวิต พฤติกรรม ปรัชญาการณ/สถานการณ์ ความสัมพันธ์ของคนและของกลุ่ม วัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ สัญลักษณ์ การสื่อสาร การเสวนา การปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของข้อความ คำพูด การบรรยายรายละเอียด ไม่ใช่ตัวเลข ซึ่งอาจมาจากบันทึก การสังเกต การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เอกสาร และบันทึกรูปแบบต่าง ๆ

ประเภทของข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ข้อมูลหรือพฤติกรรมบอกเล่า (reported behavior)
2. ข้อมูลหรือพฤติกรรมที่เป็นจริง (actual behavior) มักได้จากการเข้าไป
คลุกคลี สังเกต และจากการพูดคุยควบคู่กันไป (participant observation and
interviewing)
3. ข้อมูลหรือพฤติกรรมที่ได้จากการอนุมาน (inferred behavior) ใช้การคาดคะเนเอา
จากข้อมูลที่สามารถใช้เป็นตัวบ่งชี้ทางอ้อมได้

วิธีการเลือกตัวอย่างหรือผู้ให้ข้อมูล

- เนื่องจากการวิจัยเชิงคุณภาพต้องการทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ผู้ให้ข้อมูลจึงน่าจะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ตรงและให้ข้อมูลได้อย่างละเอียดจริง ๆ เพราะฉะนั้นการเลือกตัวอย่างหรือผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ จึงต้องใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)
- การเลือกตัวอย่างในการศึกษาเชิงคุณภาพมีอยู่ 3 ระดับ คือ
 1. ระดับแรก เรียกว่ากลุ่มประชากรในเชิงทฤษฎี (theoretical population)
 2. ระดับที่สอง เรียกว่า กลุ่มประชากรเชิงประจักษ์ (empirical population)
 3. ระดับที่สาม เป็นกลุ่มบุคคลหรือตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

จำนวนตัวอย่างหรือผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ

ในการศึกษาเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยไม่จำเป็นต้องใช้ผู้ให้ข้อมูลจำนวนมาก เพราะต้องการข้อมูลละเอียด ลุ่มลึกและรอบด้าน ทั้งนี้ตัวอย่างหรือผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาเชิงคุณภาพไม่ได้ถือเป็นตัวแทนของประชากร แต่การเลือกตัวอย่างหรือผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ เลือกมาโดยถือว่าเป็นตัวแทนของสถานการณ์

วิธีการเลือกตัวอย่างหรือผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ

วิธีการเลือกตัวอย่างหรือผู้ให้ข้อมูลมีหลายวิธีการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคำถามการวิจัยและวัตถุประสงค์ของโครงการว่าเมื่อใดควรใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบไหน หรือใช้หลายวิธีร่วมกัน

1. เลือกโดยความสะดวก
2. ศึกษาทุกกรณีที่มีอยู่ในพื้นที่
3. เลือกตัวอย่างที่สามารถสะท้อนถึงบรรทัดฐานของสังคมได้
4. เลือกกรณีที่แตกต่างกันไปจากบรรทัดฐานในสังคม
5. การเลือกตัวอย่างแบบสโนว์บอลล์ (Snowball sampling) มักใช้สำหรับการสัมภาษณ์ผู้รู้หรือผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants)
6. การเลือกตัวอย่างแบบหลายกลุ่มหรือหลายมิติ (Dimensional sampling)

บทบาทและความสำคัญของผู้วิจัย

1. การเลือกประเด็นที่ศึกษา (Thematising)
2. การออกแบบการวิจัย (Designing)
3. การเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูล (Data collecting and recording)
4. การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล (Verifying)
5. การจัดระบบและการวิเคราะห์ข้อมูล (Organizing and Analysing)
6. การนำเสนอรายงานการวิจัย (Reporting)
7. การให้ความสำคัญต่อประเด็นจริยธรรมการวิจัยในคน (Ethical sensitizing)
8. การเขียนโครงการวิจัย/โครงร่างการวิจัย (Proposing)

การวางแผนการเขียนโครงการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. มีจุดเริ่มต้นที่การมีโจทย์วิจัย ปัญหาวิจัย หรือคำถามวิจัยที่ชัดเจน

2. การออกแบบการวิจัย

ประเด็น	ตัวเลือกที่เหมาะสมสำหรับโครงการวิจัยที่จะศึกษา
การออกแบบการวิจัย	• การวิจัยเชิงสำรวจ • การวิจัยเชิงพรรณนา • การวิจัยเชิงอธิบาย • การวิจัยประเมินผล • การวิจัยเชิงปฏิบัติการ
ประเภทของข้อมูล	• ข้อมูลปฐมภูมิ • ข้อมูลทุติยภูมิ • ข้อมูลจากเอกสาร
ประเภทของการวิจัย	• ปรากฏการณ์วิทยา • การศึกษาเชิงชาติพันธุ์วรรณา • การศึกษาโดยใช้ทฤษฎีฐานราก • กรณีศึกษา • การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (แบบมีส่วนร่วม)

3. ประชากรที่จะศึกษา

4. พื้นที่ที่จะศึกษา

5. วิธีการศึกษา

6. ระยะเวลาในการศึกษา

แนวทางการเขียนโครงการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ชื่อเรื่อง
2. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
3. ปัญหาวิจัยหรือคำถามวิจัย
4. จุดมุ่งหมาย
5. วัตถุประสงค์
6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ
7. การตรวจสอบองค์ความรู้
8. ระเบียบวิธีวิจัย
9. ตารางเวลาการปฏิบัติงาน
10. งบประมาณ

หน่วยที่

12

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ
ทางรัฐประศาสนศาสตร์

เครื่องมือการเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. การสังเกต
2. การสัมภาษณ์ระดับบุคคล
3. การสัมภาษณ์ระดับกลุ่มบุคคล

การสังเกต

- การสังเกต (Observation) หมายถึง การเฝ้าดูอย่างเป็นระบบ ส่วนใหญ่นักวิจัยเชิงคุณภาพจะสังเกตพฤติกรรมทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ตนศึกษา
- การสังเกตแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ
 1. การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (non-participant observation)
 2. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (participant observation)

การสัมภาษณ์ระดับบุคคล

- การสัมภาษณ์ (Interview) หมายถึง การพูดคุยหรือสนทนาระหว่างคนสองคน หรือมากกว่า ซึ่งเป็นการพูดคุยสองทาง การพูดคุยซักถามนั้นจะทำให้ผู้วิจัยหรือผู้สัมภาษณ์ ได้ทราบและเข้าใจว่าผู้ให้สัมภาษณ์คิดอย่างไร รู้สึกอย่างไร มีพฤติกรรมในเรื่องนั้น ๆ อย่างไร และอะไรเป็นเหตุจูงใจให้คิดและปฏิบัติเช่นนั้น
- การสัมภาษณ์แบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ
 1. การพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ โดยไม่มีแนวคำถามที่กำหนดไว้ล่วงหน้า
(informal conversation)
 2. การสัมภาษณ์โดยมีแนวคำถามที่กำหนดไว้ล่วงหน้าเป็นตัวกำหนดการสนทนา
(interview– guide conversation)
- ในการทำงานภาคสนามจริง ๆ ควรจะใช้การสังเกตร่วมกับการสัมภาษณ์เพื่อให้ผู้วิจัยมั่นใจในการทำ ความเข้าใจและตีความข้อมูลได้อย่างถูกต้อง

การสัมภาษณ์ระดับกลุ่มบุคคล

แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. การสัมภาษณ์กลุ่ม (group interview)

เป็นการพูดคุยที่เปิดกว้าง และยืดหยุ่น โดยใช้แนวคำถามที่กำหนดไว้ล่วงหน้า เป็นแนวทางในการพูดคุย เช่นเดียวกันกับการสัมภาษณ์เชิงลึก หากแต่ว่าข้อมูลที่ได้จะสะท้อนให้เห็นความคิด ความเชื่อ และการประพฤติปฏิบัติของกลุ่ม ไม่ใช่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นการพูดคุยกับกลุ่มที่มีอยู่แบบธรรมชาติ

2. การจดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussions: FGDs)

เป็นการได้ข้อมูลจากการระดมสมองและการอภิปรายแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม หัวใจของการจดสนทนากลุ่มอยู่ที่ผู้เข้าร่วมสนทนาได้มีโอกาสอภิปรายแสดงความคิดเห็น รวมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายในกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

- หมายถึง การนำเอาข้อมูล (data) มาแยกแยะ จัดกลุ่ม เพื่อให้เกิดเป็นแนวความคิด (concepts) และนำแนวความคิดเหล่านั้นมาแยกแยะ จัดกลุ่ม และประกอบกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งความสัมพันธ์ (relationships) หรือรูปภาพที่สมบูรณ์ ที่ใช้อธิบายและตอบคำถาม การศึกษาวิจัย
- เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพมักมาในรูปแบบของเนื้อความ คำพูด ข้อความ เกี่ยวกับปรากฏการณ์ เหตุการณ์ การกระทำ/การปฏิบัติที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจึงมีลักษณะที่เรียกรวม ๆ ว่า การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) หรือการวิเคราะห์แบบบรรณาธิการ (editing analysis style)
- การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) คือ การอ่านข้อมูลให้ได้ประเด็นหลัก แยกแยะ และเชื่อมโยงประเด็นต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อแสดงความสัมพันธ์ หรือแก่นของเรื่อง ซึ่งก็คือ ข้อค้นพบ หรือคำตอบของโจทย์วิจัยเป็นเป้าหมายสุดท้าย

กระบวนการของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

- 1) ขั้นตอนการเก็บรวบรวมและจัดการข้อมูล (preconstruction)
- 2) ขั้นตอนการประกอบเรื่อง (construction)
- 3) ขั้นตอนการถอดหรือแยกย่อยข้อมูล (deconstruction)
- 4) ขั้นตอนการประกอบภาพรวม (reconstruction)

หลักการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

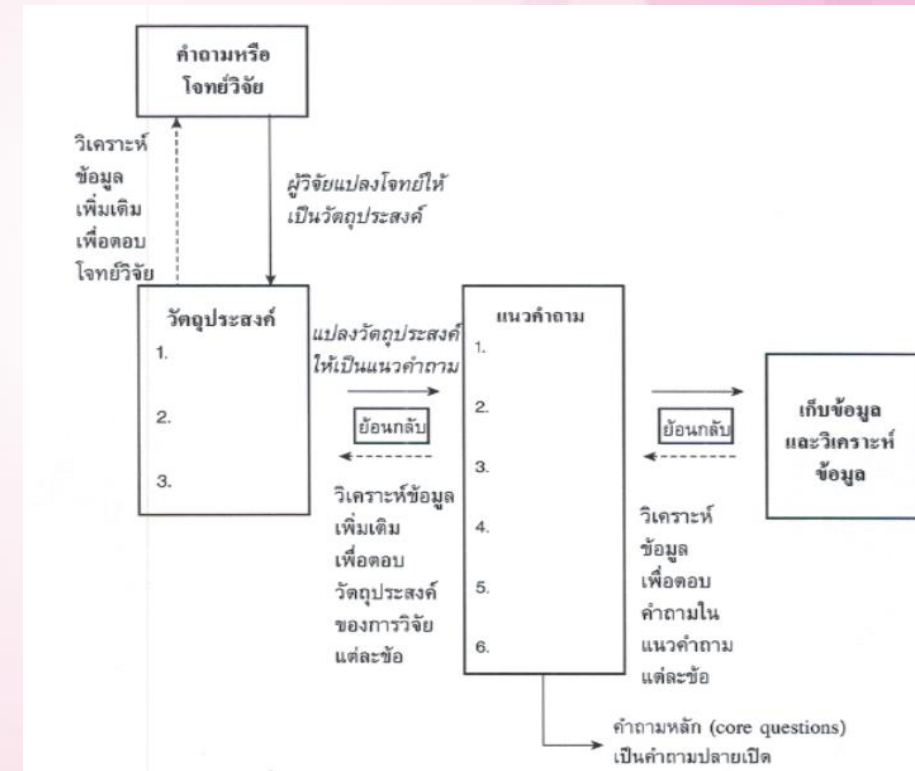
1. การหาแบบแผนพฤติกรรม/สถานการณ์ (pattern-matching)
2. การให้คำอธิบาย (explanation-building)
3. การเตรียมความพร้อม
4. องค์ประกอบอื่น ๆ ที่จำเป็น
 - 4.1 ความรู้ในเรื่องที่ตนเองกำลังทำวิจัยอยู่
 - 4.2 ความรู้ความเข้าใจในบริบททางสังคม วัฒนธรรม (หรือสถานะแวดล้อม)
 - 4.3 การหากรอบ (frame) และจุดเน้น (focus) ของโครงการ
 - 4.4 วิธีการเปรียบเทียบ ใช้วิธีการเปรียบเทียบในการค้นหาความหมาย หรือคำอธิบาย ไม่ว่าจะเป็นการเปรียบเทียบในกรณีศึกษาเดียวกัน หรือต่างกรณี หรือการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้กับทฤษฎี หรือแบบจำลองที่มีอยู่แล้ว หรือการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้กับตัวแบบหรือเกณฑ์มาตรฐาน

การวิเคราะห์ ดีความ และ การให้ความหมายข้อมูลเชิงคุณภาพ

คือ กระบวนการเปลี่ยนข้อมูลดิบให้เป็นข้อมูลที่แสดงถึงแบบแผน พฤติกรรม แบบแผนความสัมพันธ์ รวมถึง การให้ความหมาย ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของการอธิบาย หรือผลที่เกิดขึ้น กระบวนการเช่นนี้ เรียกว่า วิธีอุปมัย (inductive approach) ซึ่งผู้วิจัยจึงต้องให้ความสำคัญกับข้อมูลดิบเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์และตีความ

การวิเคราะห์และการให้ความหมาย

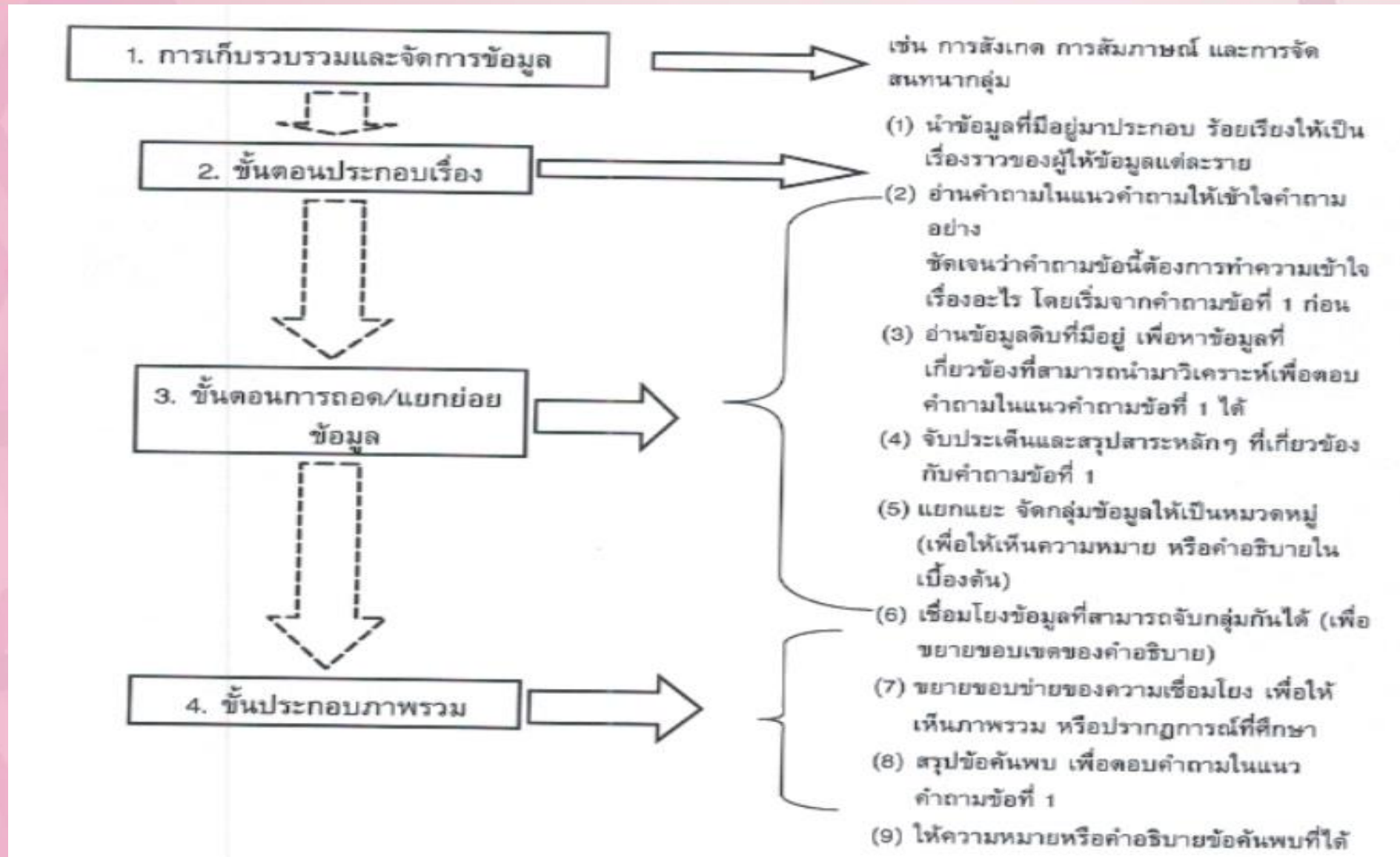
- ในการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์และการให้ความหมายจะทำได้พร้อมกันหรือ เป็นกระบวนการที่หลอมกันอยู่ ไม่ได้มีการแยกส่วนออกจากกันอย่างเด็ดขาด
- การตั้งคำถามว่า ทำไม และ อย่างไร มีความสำคัญอย่างมากในการวิจัยเชิงคุณภาพ ทั้งในกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- จะเริ่มต้นวิเคราะห์ข้อมูล จุดเริ่มต้นที่ดีที่สุดก็คือ การวิเคราะห์แบบย้อนกลับ เมื่อผู้วิจัยมีคำถาม/โจทย์วิจัย และวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ชัดเจนแล้ว ผู้วิจัยแปลงวัตถุประสงค์ให้เป็นแนวคำถาม (interview guide) ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดที่ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางในการพูด คอยซักถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์แบบย้อนกลับ

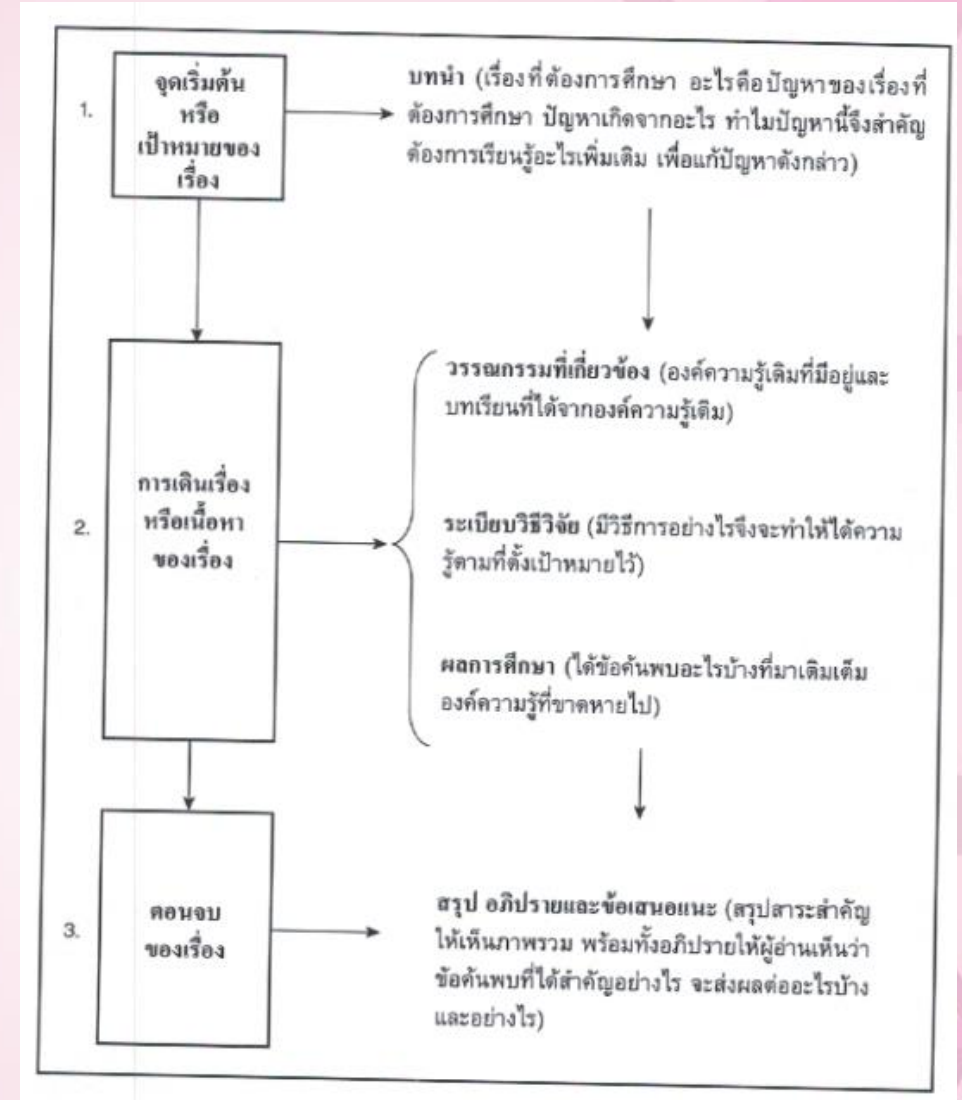
- หมายถึง การเริ่มต้นวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามในหน่วยที่ย่อยที่สุดก่อน (คือข้อคำถามในแนวคำถาม) ทีละข้อ ๆ แล้วจึงนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ทั้งหมดมาเชื่อมโยง และ วิเคราะห์เพิ่มเติมเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยแต่ละข้อ เมื่อได้ข้อค้นพบและคำอธิบายของวัตถุประสงค์แต่ละข้อแล้ว จึงนำมาประกอบภาพรวม พร้อมกับหาคำอธิบายเพิ่มเติม เพื่อตอบคำถามหรือโจทย์วิจัย
- ขั้นตอนการวิเคราะห์แบบย้อนกลับ
 1. อ่านข้อมูลดิบ จับประเด็น สรุปสาระหลักที่ได้ในแต่ละราย
 2. แยกแยะ จัดกลุ่มข้อมูล (ทำให้เห็นความหมาย หรือคำอธิบายในเบื้องต้น)
 3. เชื่อมโยงข้อมูลที่สามารถจับกลุ่มกันได้ (เพื่อขยายขอบเขตของคำอธิบาย)
 4. ขยายขอบข่ายของความเชื่อมโยง เพื่อให้เห็นภาพรวมของเรื่อง หรือปรากฏการณ์ที่ศึกษา
 5. หาข้อสรุป และคำอธิบายภาพรวม

กระบวนการและวิธีการวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามแต่ละข้อ

การนำเสนอรายงานการวิจัยเชิงคุณภาพ

- หลักการเบื้องต้นของการเขียนรายงานการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ “การเล่าเรื่อง ให้ผู้อ่าน เข้าใจอย่างง่าย ๆ แต่ชัดเจน และชวนติดตามตั้งแต่ต้นจนจบ
- การเล่าเรื่องมี 3 ส่วนใหญ่ คือ
 - 1) จุดเริ่มต้นหรือเป้าหมายของเรื่อง
 - 2) ตอนกลาง คือ การเดินเรื่อง หรือเนื้อหาของเรื่อง
 - 3) ตอนจบของเรื่อง คือ การบอกนัยสำคัญแกผู้อ่าน

หลักการสำคัญการเขียนรายงานการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. การเขียนแบบการเล่าเรื่องและสะท้อนวิถีชีวิต
 - การแทรกกรณีศึกษา
 - การใช้ถ้อยคำ หรือข้อความที่น่าสนใจของผู้ให้ข้อมูล
2. การรักษาความลับของข้อมูลอย่างเคร่งครัด
3. รายงานการวิจัยหรือบทความไม่ควรจบลงตรงแค่ข้อค้นพบ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้วิจัย ต้องนำข้อค้นพบเหล่านั้นมาประกอบให้เห็นเป็นภาพรวมถึงสถานการณ์ที่ศึกษา พร้อมกับให้คำอธิบายเพิ่มเติม ในส่วนนี้มักเรียกว่า สรุปและการอภิปรายผล

องค์ประกอบของรายงานการวิจัยเชิงคุณภาพ

- 1) ชื่อเรื่อง
- 2) บทนำ
- 3) ระเบียบวิธีวิจัย
 - วิธีการศึกษา
 - วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4) พื้นที่ที่ศึกษา (ลักษณะทางประชากร-สังคม-เศรษฐกิจ)
- 5) ผลการศึกษา
- 6) สรุปและอภิปรายผล

หน่วยที่

13

การวิจัยแบบผสมผสาน
ทางรัฐประศาสนศาสตร์

การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Research)

- เป็นการวิจัยที่ผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณ รวมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ ทั้งในแง่วิธีการ กระบวนการ หรือกระบวนการทัศน์
- ความแตกต่างระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ กับ การวิจัยเชิงคุณภาพ

	งานวิจัยเชิงคุณภาพ	งานวิจัยเชิงปริมาณ
เป้าหมายวิจัย	อะไร? อย่างไร? และทำไม?	เท่าใด?
การใช้ข้อมูล	บรรยายหรืออธิบายแนวคิดอย่างกว้างๆ และค้นหารูปแบบได้ภาพกว้าง	แยกแยะ จำแนก และบรรยายตัวแปร ที่ศึกษา และทดสอบสมมติฐานได้ภาพที่เจาะจง
เครื่องมือ	การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึก การสัมภาษณ์แบบกลุ่ม การวิเคราะห์เอกสาร	แบบสำรวจความคิดเห็น แบบสอบถาม แบบทดสอบ
จุดเน้น	เนื้อหาที่ลุ่มลึก เข้มข้น กระบวนการ บริบท	การทำนาย ยืนยันผลลัพธ์ การสรุปอ้างอิงกลับสู่ประชากร

จุดเน้นการวิจัยแต่ละประเภท

	การวิจัยเชิงปริมาณ	การวิจัยแบบผสมผสาน	การวิจัยเชิงคุณภาพ
วิธีการ	นิรนัย (deductive or topdown) นักวิจัยทดสอบสมมติฐาน และทฤษฎี โดยใช้ข้อมูล	นิรนัย (deductive) และอุปนัย (inductive)	อุปนัย (inductive or bottom-up) นักวิจัยพัฒนาข้อมูลเป็นสมมติฐานใหม่และเป็นทฤษฎีฐานรากจากข้อมูลที่ได้
มุมมองของพฤติกรรมมนุษย์	พฤติกรรมปกติ และทำนายได้	ทำนายพฤติกรรมได้บ้างบางส่วน	พฤติกรรมสิ้นไหวเป็นพลวัต เป็นส่วนบุคคลตามบริบทตามสังคม และสถานการณ์
วัตถุประสงค์การวิจัย	เชิงพรรณนา อธิบาย และทำนาย	ผสมผสานข้อค้นพบ	เชิงพรรณนา บรรยาย และข้อค้นพบ
จุดเน้น	เป็นมุมมองพยายามทดสอบสมมติฐานที่เฉพาะเจาะจง	มิติที่หลากหลายเป็นพหุ	มุมมองกว้างและมุมมองลึก ตรวจสอบความกว้าง และความคิดของปรากฏการณ์ เพื่อให้มีความกระจ่างชัดและเป็นที่เข้าใจมากขึ้น
ธรรมชาติของความจริง	เป็นปรมาณหรือวัตถุวิสัย (objective) (นักวิจัยเห็นพ้องตรงกันในข้อมูลที่ได้รับ)	ความเป็นจริงตามสามัญสำนึก (สิ่งที่ใช้ได้คือ สิ่งที่เป็นจริง หรือความจริง)	ความจริงเป็นส่วนบุคคลและขึ้นกับกรอบเชิงสังคม
รูปแบบของข้อมูลที่เก็บรวบรวม	เก็บข้อมูลเชิงปริมาณตามเครื่องมือวัด (คำถามปลายปิด แบบวัดประมาณค่า เครื่องวัดพฤติกรรม)	รูปแบบพหุ	เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม และการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม บันทึกภาคสนาม คำถามปลายเปิด) ผู้วิจัยเป็นเครื่องมือวิจัยปฐมภูมิ
ธรรมชาติของข้อมูล	ค่าของตัวแปร	ความผสมผสานของตัวแปร คำพูด และภาพลักษณ์	คำพูด ภาพลักษณ์ กลุ่มคำ

	การวิจัยเชิงปริมาณ	การวิจัยแบบผสมผสาน	การวิจัยเชิงคุณภาพ
การวิเคราะห์ข้อมูล	แจกแจงความสัมพันธ์เชิงสถิติ	เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	ค้นหารูปแบบ หัวข้อ/ประเด็นหลัก และภาพรวม
ผลการวิจัย	ข้อค้นพบสรุปอ้างอิงเป็นหลักการทั่วไป (generalization)	ข้อค้นพบที่เสริมซึ่งกันและกันที่สามารถสรุปอ้างอิงได้	ข้อค้นพบมุมมองคนในการนำเสนอข้อมูลที่เห็นชัด
การนำเสนอรายงาน	รายงานสถิติ (สหสัมพันธ์ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย รายงานผลนัยสำคัญทางสถิติ)	ผสมผสาน	รายงานเป็นการบอกเล่าเรื่องราวบริบท และอ้างคำพูดหรือคำบอกเล่าของแหล่งข้อมูล (quotations)

ความสำคัญของการวิจัยแบบผสมผสาน

1. ผู้วิจัยสามารถมองปัญหาในมิติที่แตกต่าง
2. ผู้วิจัยสามารถรวมข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพเข้าด้วยกัน
3. ผู้วิจัยสามารถใช้ข้อมูลจากกระบวนการวิจัยหนึ่งเป็นฐานสำหรับกระบวนการวิจัยอีกอย่างหนึ่ง

ศักยภาพและข้อจำกัดของการวิจัยเชิงปริมาณ

ศักยภาพของการวิจัยเชิงปริมาณ

- มีศักยภาพที่สามารถทดสอบ ยืนยันทฤษฎี
- สามารถทดสอบสมมติฐานการวิจัย
- สรุปอ้างอิงกลับไปสู่ประชากรได้
- เป็นประโยชน์สำหรับการทำนาย
- ในงานวิจัยเชิงทดลอง นักวิจัยสามารถควบคุมสถานการณ์โดยกำจัดอิทธิพลของตัวแปรแทรก เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการสรุปความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผล
- การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้วิธีการเชิงปริมาณทำได้ค่อนข้างรวดเร็ว
- ให้ข้อมูลเชิงปริมาณที่ชัดเจนและนับจำนวนได้
- เป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาประชากรจำนวนมาก

ข้อจำกัดของการวิจัยเชิงปริมาณ

- การจัดกลุ่มคำถาม/คำตอบ อาจไม่สามารถสะท้อนให้เป็นที่เข้าใจได้ตรงกัน
- ทฤษฎีของผู้วิจัย อาจไม่สามารถสะท้อนให้คนทั่วไปเข้าใจได้
- ผู้วิจัยอาจละเลยปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น เพราะต้องการเน้นการทดสอบทฤษฎีหรือสมมติฐาน
- ความรู้ที่ได้อาจเป็นนามธรรมมากเกินไปและกว้างเกินไป

ศักยภาพและข้อจำกัดของการวิจัยเชิงคุณภาพ

ศักยภาพของการวิจัยเชิงคุณภาพ

- ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลจากการจัดกลุ่มตามความหมายที่ได้รับจากผู้ให้ข้อมูล
- เป็นประโยชน์สำหรับกรณีศึกษาขนาดจำกัด ศึกษาข้อมูลทางลึกในสิ่งที่มีความหมายต่อบุคคล
- เป็นประโยชน์สำหรับบรรยายปรากฏการณ์ที่ซับซ้อน
- สามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารเชิงลึกและเข้มข้นเป็นรายการ
- สามารถศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์กรณีข้ามกรณี
- นำเสนอความเข้าใจและประสบการณ์เกี่ยวกับปรากฏการณ์ของรายบุคคล ที่เป็นมุมมองจากคนใน
- สามารถบรรยายรายละเอียดของปรากฏการณ์ได้อย่างเข้มข้นตามสภาพของบริบท
- สามารถใช้ข้อมูลปฐมภูมิของทฤษฎีรากหญ้า
- ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการวิจัยได้
- สามารถใช้กรณีตัวอย่างเพื่อสาธิตปรากฏการณ์เสนอต่อผู้อ่านงานวิจัยให้เข้าใจได้ดีขึ้น

ข้อจำกัดของการวิจัยเชิงคุณภาพ

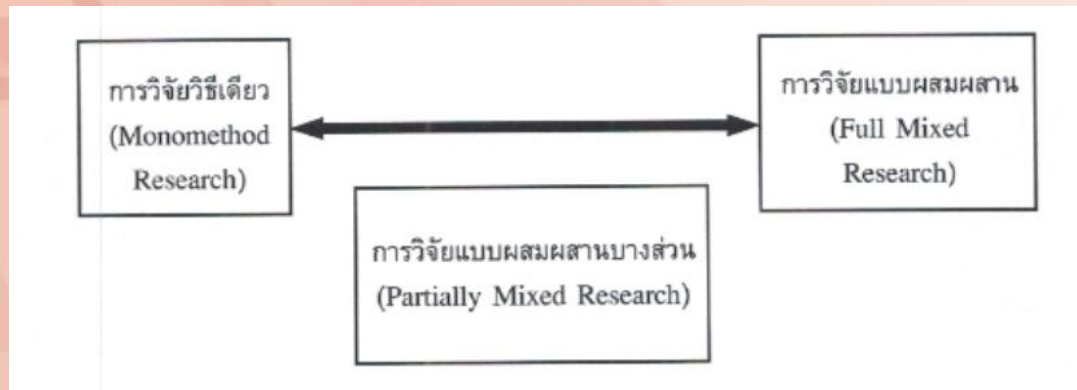
- ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยเชิงคุณภาพไม่อาจสรุปอ้างอิงไปถึงบุคคลอื่น ๆ หรือสภาพการณ์อื่น ๆ
- งานวิจัยเชิงคุณภาพส่วนใหญ่มักจะไม่ใช่งานวิจัยเพื่อทดสอบสมมติฐานวิจัยและทฤษฎี
- งานวิจัยเชิงคุณภาพอาจได้รับความเชื่อถือน้อยกว่าผู้บริหารและคณะกรรมการโครงการหรือผู้สนับสนุนทุน
- งานวิจัยเชิงคุณภาพ มักใช้เวลาในการเก็บข้อมูลมากกว่า
- การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพมักใช้เวลามาก
- ผลการวิจัยเชิงคุณภาพได้รับอิทธิพลจากทัศนคติส่วนตัวของผู้วิจัยได้ง่าย

ศักยภาพและข้อจำกัดของการวิจัยแบบผสมผสาน

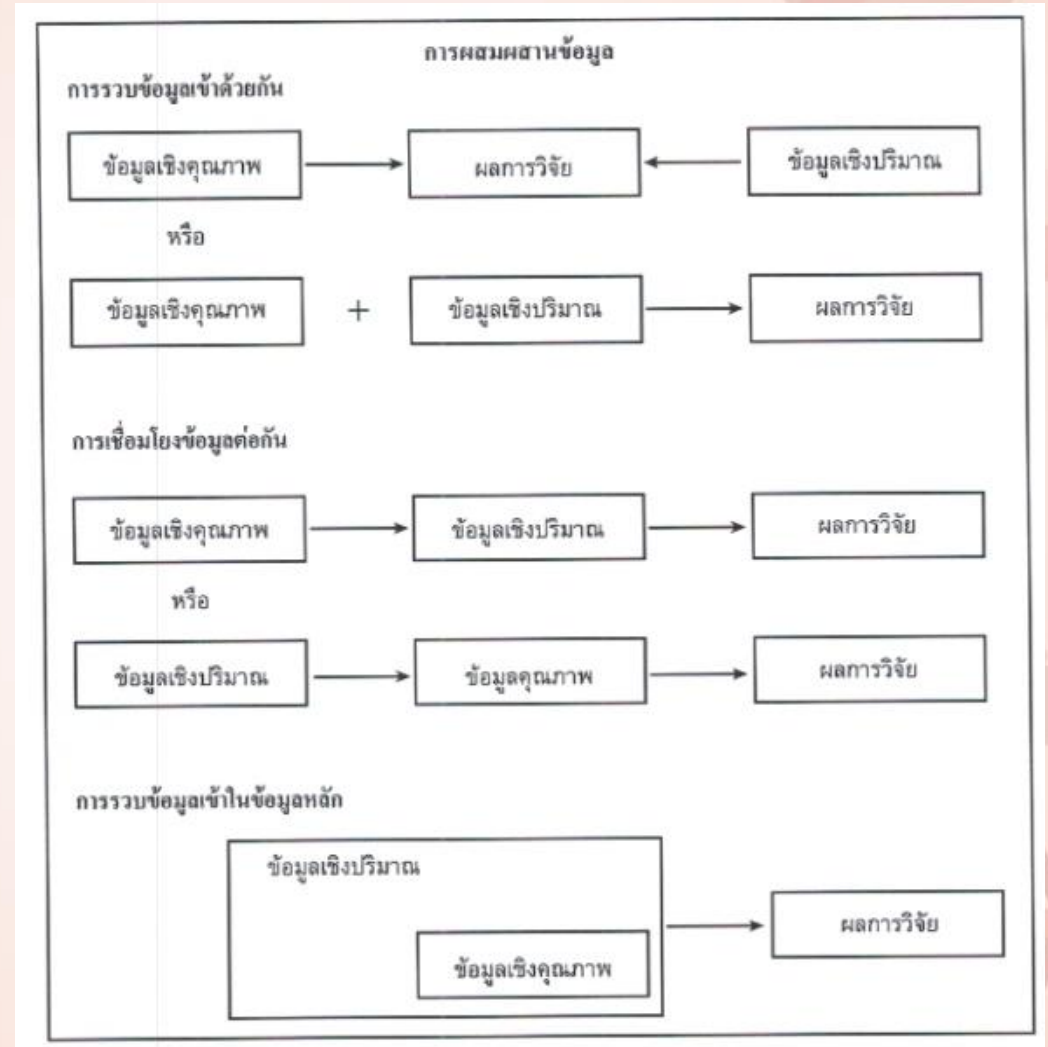
ศักยภาพ 	ข้อจำกัด
☺ ใช้คำพูด ภาพ และการบรรยายบอกเล่า แทรก เพื่อให้ตัวเลขมีความหมายชัดเจนขึ้น ☺ ใช้ตัวเลขเสริม ยืนยันความชัดเจนในคำพูด ภาพ และการบอกเล่า ☺ เสริมจุดแข็งของการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ (ในตารางที่ 13.3 และ 13.4) ☺ สามารถกำหนดและทดสอบทฤษฎีที่ศึกษาได้ ☺ ตอบคำถามวิจัยได้กว้างและสมบูรณ์ขึ้น เพราะ ไม่ยึดติดอยู่กับวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย อย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว	☹ การดำเนินการวิจัย ทำได้ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าทำทั้งสองกระบวนการควบคู่กันไปในเวลาเดียวกัน ☹ ต้องเรียนรู้วิธีการวิจัยและกระบวนการวิจัยที่หลากหลาย และทำความเข้าใจวิธีการผสมผสาน อย่างเหมาะสม ☹ ค่อนข้างสิ้นเปลืองมากกว่า ☹ ใช้เวลามากกว่า
☺ สามารถใช้จุดแข็งของวิธีหนึ่งเพื่อลบล้างหรือลดทอนจุดอ่อนของอีกวิธีหนึ่ง โดยใช้วิธีการทั้งสองวิธี (เป็นหลักการเสริมซึ่งกันและกัน) ☺ สามารถนำเสนอหลักฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการสรุปผลการวิจัย (ตามหลักการวิจัยแบบสามเส้า) ☺ สามารถเสริมความเข้าใจที่อาจขาดหายไปถ้าใช้การวิจัยแบบใดแบบหนึ่งเพียงอย่างเดียว ☺ สามารถใช้เพื่อให้ผลการวิจัยสามารถสรุปอ้างไปสู่ประชากรได้ ☺ ก่อให้เกิดความรู้ที่สมบูรณ์ขึ้นสำหรับการนำเสนอแนวปฏิบัติ	

เส้นความต่อเนื่องของการวิจัยและการผสมผสานข้อมูล

เส้นความต่อเนื่องของการวิจัย

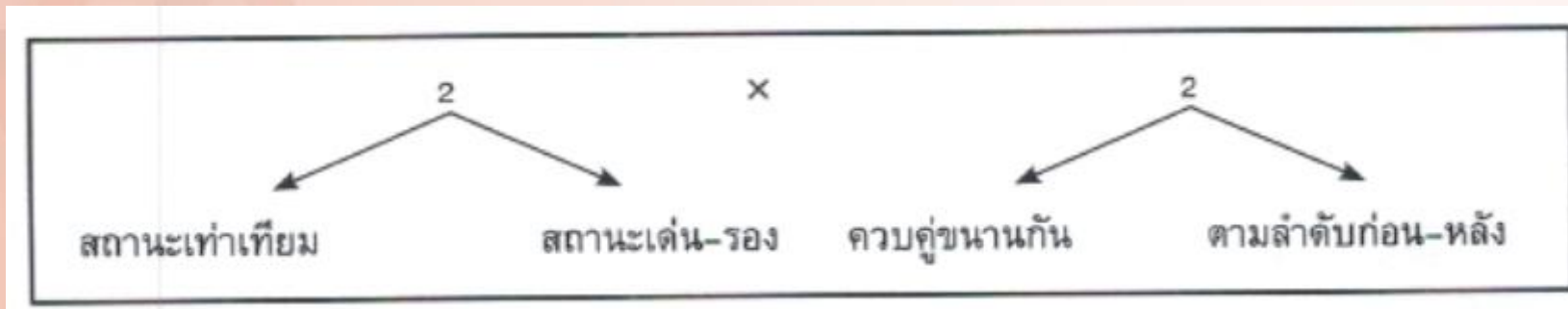

รูปแบบของการผสมผสานข้อมูล

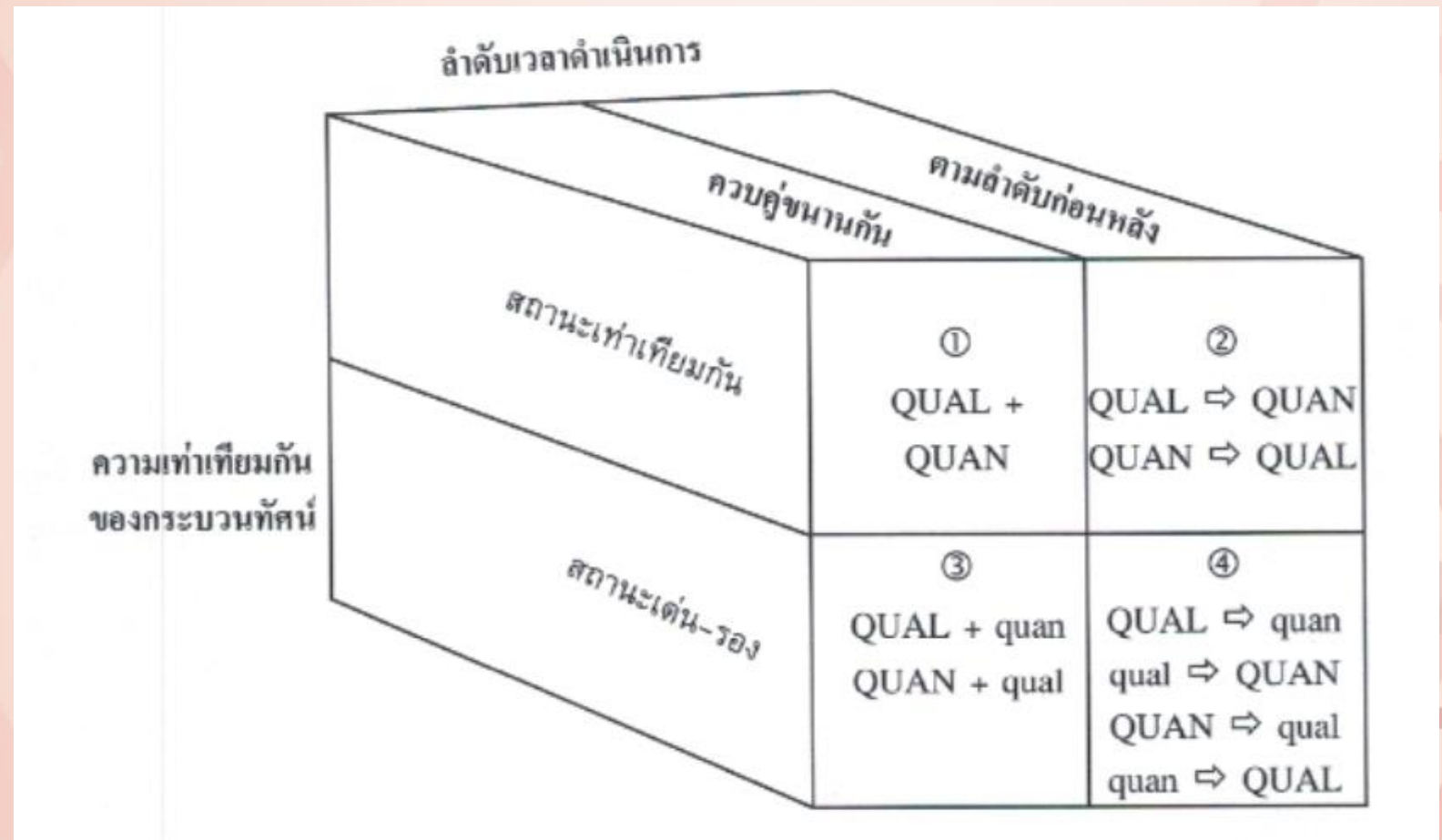

การวิจัยแบบผสมผสานวิธี

- ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบในการวิจัยแบบผสมผสาน
 - ขั้นตอนเชิงคุณภาพ (ประกอบด้วย วัตถุประสงค์เชิงคุณภาพ การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ) และขั้นตอนเชิงปริมาณ (ประกอบด้วย วัตถุประสงค์เชิงปริมาณ การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ) แยกจากกัน ส่วนที่ผสมกันมักเป็นขั้นตอนการตีความผลการวิจัยเป็นส่วนใหญ่
- มิติของการวิจัยแบบผสมผสานวิธี
 - 1) มิติของเวลา (ทำควบคู่ไปด้วยกัน หรือทำตามลำดับก่อนหลัง)
 - 2) กระบวนทัศน์การวิจัยที่ต้องการเน้น (สถานะเท่าเทียมกัน หรือสถานะเด่น-รอง)

การออกแบบการวิจัยแบบผสมผสาน

กระบวนการของการวิจัยแบบผสมผสาน

1. พิจารณาความเหมาะสมของการใช้การวิจัยแบบผสมผสาน ว่าสมควรดำเนินการวิจัยแบบผสมผสานหรือไม่
2. พิจารณาจุดมุ่งหมายของการออกแบบการวิจัยแบบผสมผสาน
3. เลือกออกแบบการวิจัย
4. เก็บรวบรวมข้อมูลตามกระบวนการวิจัย
5. วิเคราะห์ข้อมูล
6. ยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้รับ
7. ตีความข้อมูลที่ได้จากข้อ 4 และข้อ 5
8. เขียนรายงานวิจัย

ข้อควรระวังของการวิจัยแบบผสมผสาน

1. การทำวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ควบคู่กันในช่วงเวลาเดียวกัน ประเด็นที่ควรระวัง คือ

- การเก็บข้อมูล หากผู้วิจัย เลือกกลุ่มตัวอย่างต่างกลุ่มกัน ก็ต้องเลือกจากประชากรเดียวกัน
- การวิเคราะห์ข้อมูล ต้องระบุประเด็นความเที่ยงตรงทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อแสดงคุณภาพหรือความน่าเชื่อถือของผลที่ได้จากการวิจัย

2. การทำวิจัยตามลำดับก่อน-หลัง ประเด็นที่ควรระวัง คือ

- การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยควรเลือกบุคคลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากขั้นตอนแรกเพื่อการศึกษา ติดตามในขั้นตอนที่สอง
- การวิเคราะห์ข้อมูล ระวังการเลือกประเด็นที่จะศึกษาติดตาม (follow up) ต้องเป็นประเด็นสำคัญเพียงพอ และสามารถขยายผลการศึกษาได้ชัดเจน

หน่วยที่

14

การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยและ
รายงานการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์

การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยและรายงานการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์

- การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์
- การเขียนรายงานการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์

ลักษณะของข้อเสนอโครงการวิจัย

- 1) เป็นเอกสารที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นภายหลังจากที่ได้กำหนดประเด็นปัญหาการวิจัย
ออกแบบ และวางแผนการวิจัยแล้ว
- 2) เป็นเอกสารที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นก่อนที่จะลงมือดำเนินการวิจัย
- 3) เป็นเอกสารที่แสดงรายละเอียดที่สำคัญเกี่ยวกับงานวิจัย
- 4) เป็นเอกสารที่แสดงกรอบและทิศทางของการวิจัย
- 5) เป็นเอกสารที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับแผนการดำเนินงานวิจัย

ข้อเสนอโครงการวิจัยมีความสำคัญต่องานวิจัยในหลายด้าน

1. ข้อเสนอโครงการวิจัยเป็นเอกสารหลักฐานการวิจัย
2. ข้อเสนอโครงการวิจัยทำให้เกิดการวางแผนการวิจัยล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ
3. ข้อเสนอโครงการวิจัยเป็นเครื่องกำกับทิศทางและกรอบของการวิจัย
4. ข้อเสนอโครงการวิจัยเป็นคู่มือในการดำเนินงานวิจัย
5. ข้อเสนอโครงการวิจัยเป็นเครื่องมือในการควบคุม ติดตามและประเมินผลการวิจัย
6. ข้อเสนอโครงการวิจัยมีความสำคัญในการขออนุมัติหรือขอทุนสนับสนุนการวิจัย

ประเภทของข้อเสนอโครงการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์

- ข้อเสนอโครงการวิจัยในหน่วยงานภาครัฐ
- ข้อเสนอโครงการวิจัยตามความต้องการของหน่วยงานภาครัฐ
- ข้อเสนอโครงการวิจัยของนักวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์
- ข้อเสนอโครงการวิจัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์

รูปแบบของการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยอาจจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะ

1. ข้อเสนอโครงการวิจัยแบบสรุป
2. ข้อเสนอโครงการวิจัยแบบสมบูรณ์

ข้อเสนอโครงการวิจัยแบบสรุป

- 1) ชื่อโครงการวิจัย
- 2) ชื่อผู้เสนอโครงการวิจัย
- 3) ประเด็นปัญหาการวิจัย
- 4) วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 5) ระเบียบวิธีวิจัย
- 6) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- 7) ระยะเวลา
- 8) งบประมาณ

ข้อเสนอโครงการวิจัยแบบสมบูรณ์

- 1) ชื่อข้อเสนอโครงการวิจัย
- 2) หน่วยงานที่รับผิดชอบ
- 3) ผู้วิจัยหรือคณะผู้วิจัย
- 4) ประเภทของการวิจัย
- 5) ที่มาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย
- 6) วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 7) ขอบเขตของการวิจัย
- 8) ระเบียบวิธีวิจัย
- 9) แผนการดำเนินงานวิจัย
- 10) งบประมาณที่ใช้ในการวิจัย
- 11) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- 12) เอกสารอ้างอิง
- 13) ภาคผนวก

หลักการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์

- เขียนอย่างถูกต้อง
- เขียนอย่างชัดเจน
- เขียนอย่างครบถ้วน
- เขียนอย่างกระชับ
- เขียนอย่างต่อเนื่อง
- เขียนอย่างสม่ำเสมอ
- เขียนอย่างมีศิลปะ
- เขียนอย่างมีจรรยาบรรณ
- เขียนอย่างรอบคอบ
- เขียนอย่างประณีต

ขั้นตอนการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์

1. ขั้นตอนเตรียมการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย
2. ขั้นตอนร่างข้อเสนอโครงการวิจัย
3. ขั้นตอนพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยให้สมบูรณ์

การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยและรายงานการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์

- การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์
- การเขียนรายงานการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์

ลักษณะของรายงานการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์

- 1) เป็นเอกสารที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นภายหลังการดำเนินการวิจัย
- 2) เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงผลที่ได้รับจากการศึกษาวิจัย
- 3) เป็นเอกสารที่แสดงรายละเอียดของการดำเนินงานวิจัยที่ได้กระทำเสร็จแล้ว
ซึ่งอาจนำเสนอในลักษณะกึ่งวิชาการหรือนำเสนอในเชิงวิชาการอย่างสมบูรณ์

รูปแบบของรายงานการวิจัยแบบสรุป

1. ชื่อโครงการและชื่อผู้วิจัย
2. ที่มาและความสำคัญของปัญหา
3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. การดำเนินงานวิจัย
5. ผลการวิจัย

การเขียนรายงานการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ส่วนเนื้อหา

1. บทนำ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเขียนรายงานการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ส่วนประกอบเนื้อหา

1. ปกรายงาน
2. บทคัดย่อ
3. คำนำและ/หรือกิตติกรรมประกาศ
4. สารบัญ
5. เชิงอรรถ
6. บรรณานุกรม
7. ภาคผนวก

หน่วยที่

15

การประยุกต์ใช้แนวคิดและผลการวิจัย
ทางรัฐประศาสนศาสตร์

การประยุกต์ใช้แนวคิดและผลการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์

1. การประยุกต์ใช้ **แนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์**
ในการบริหารรัฐกิจ
2. การประยุกต์ใช้ **ผลวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์**
ในการบริหารรัฐกิจ

การประยุกต์ใช้แนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์

1. เราเรียนแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์ทำไม เพื่ออะไร (ผลผลิต ผลลัพธ์ที่ต้องการคืออะไร)
2. แนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่เรียนมา มีอะไรบ้าง
3. เรานำแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์ที่เรียน ไปใช้ในการบริหารรัฐกิจได้อย่างไรบ้าง
4. การใช้แนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์ มีปัญหาอุปสรรคหรือไม่

แนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์

- **ทฤษฎี**ของนักวิชาการต่าง ๆ ที่เรานำมาเรียน
 - ทฤษฎีระบบราชการของ Weber
 - ทฤษฎีการจัดการ เช่น Taylor, Mayo
 - ทฤษฎีของคนอื่น ๆ
- **หลักการ/แนวทาง**ในการบริหารรัฐกิจ
 - หลักการวางแผน การตัดสินใจ ฯลฯ
 - แนวทางศึกษานโยบายสาธารณะ

1. เราเรียนทฤษฎีรูปศ.พวกนี้ทำไม?

- วัตถุประสงค์ของการเรียนทั่วไป : ให้รู้ให้จำ ให้เข้าใจสิ่งที่เรียน นำสิ่งที่เรียนไปใช้ได้ นำไปใช้คิด (เชิงสังเคราะห์ เชิงวิเคราะห์ ประเมินค่า) ได้
- คิดวิเคราะห์ : แยกแยะ เป็นส่วนประกอบ ย่อย ๆ เพื่อให้เข้าใจ มองเห็นปัญหา
- คิดสังเคราะห์: สรุปรูปร่างการสิ่งที่เห็นเป็น ข้อค้นพบใหม่ได้

คิดได้คิดเป็นแล้ว จะได้ประโยชน์อะไร

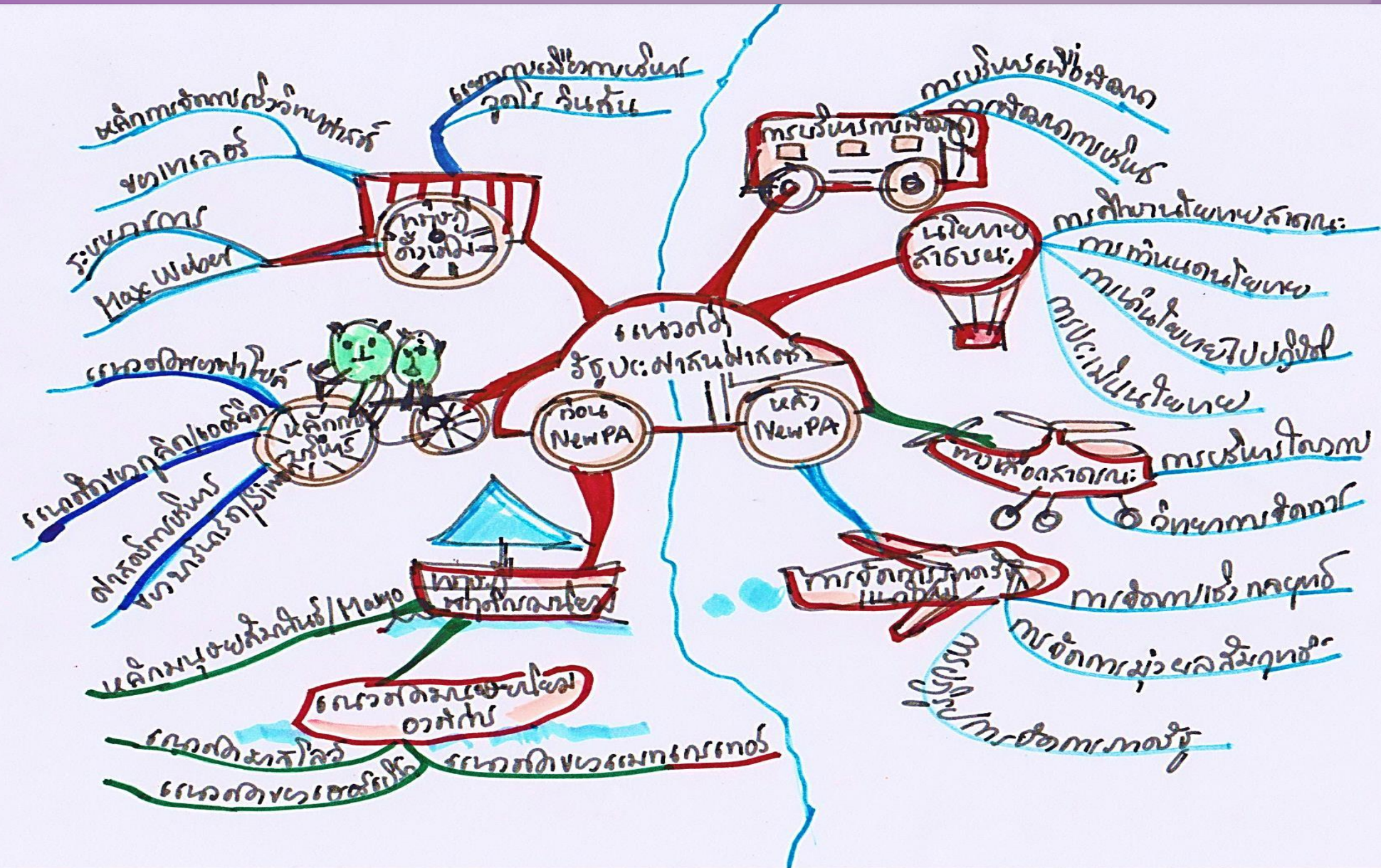
- เป้าประสงค์ของการเรียนแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์
 - พรรณนา/บรรยาย(describe)ปรากฏการณ์ได้
 - เกิดอะไรขึ้น อย่างไร(What and How)
 - อธิบาย (Explain) : ทำไมเป็นเช่นนั้น (Why)
 - ชี้แนะเพื่อแก้ปัญหา (Prescribe) : how to solve the problem

สรุปเราเรียนทฤษฎีรูปศ.เพื่อ

1. ให้ผู้เรียนได้รู้ได้จดจำและเข้าใจแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์
2. ผู้เรียนสามารถนำแนวคิดเหล่านี้ไปวิเคราะห์ / สังเคราะห์ปรากฏการณ์ในการบริหารรัฐกิจได้เป็นระบบ ถูกต้อง
3. **บรรยายสภาพ**ของการบริหารรัฐกิจได้ **อธิบาย**ได้ **ชี้แนะ**เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาได้

2. ทฤษฎีรูปศ.ที่เราเรียนมามีอะไรบ้าง?

- นักวิชาการหลายคนพยายามจัดกลุ่มความรู้
- นิยมจำแนกตามกระบวนทัศน์หรือพาราไดม์ (paradigm) ที่เปลี่ยนแปลงไป(ในแต่ละช่วงเวลา)
 - พาราไดม์ : มุมมองต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีรากฐานมาจากความคิด ความเชื่อ แนวคิดเชิงทฤษฎีกลุ่มหนึ่ง
- พาราไดม์เปลี่ยน ความคิด สิ่งที่มองเห็น และการกระทำก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย

3. เรานำทฤษฎีรปศ.ไปใช้ได้อย่างไร?

- ลักษณะของทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์ที่เรียนมา
 - **ทฤษฎีเชิงเนื้อหา** : บอกแนวทางในการจัดการ บริหารโดยตรง นำไปใช้ได้ทันที ส่วนมากเป็นแนวคิดก่อน ยุค New Public Administration
 - เช่น หลักการบริหาร ทฤษฎีดั้งเดิม ฯ
 - **ทฤษฎีเชิงวิธีการ(เครื่องมือ)** : ไม่บอกแนวทางการจัดการโดยตรง แต่บอกกระบวนการแสวงหาวิธีการ เช่น ทฤษฎีการตัดสินใจ ทฤษฎีระบบ

ผู้ใช้แนวคิดหรือทฤษฎี รปศ. เป็นใคร

- **ผู้บริหารองค์การ**
- **ลักษณะการใช้**
 1. นำองค์การไปสู่เป้าหมาย (วางแผน นำแผนไปปฏิบัติ ติดตามและ ประเมินผล หรือ PDCA)
 2. จูงใจคนทำงาน
 3. ตัดสินใจ

ผู้ใช้แนวคิดหรือทฤษฎี ropic. เป็นใคร

- ผู้ปฏิบัติงาน : งานวิชาการ + งานปฏิบัติการ
- ลักษณะการใช้
 1. งานวิชาการ : วิเคราะห์ สังเคราะห์ปรากฏการณ์ บริหารรัฐกิจ (รวมถึงการติดตามประเมินผล) ให้ข้อชี้แนะต่อผู้บริหาร/ผู้ปฏิบัติงานทั่วไป
 2. งานปฏิบัติการ : ขึ้นกับลักษณะงาน เช่น การวางแผนงานโครงการ การประเมินผล

4. การใช้ทฤษฎี ropic. มีข้อจำกัดอะไรบ้าง?

1. ความหลากหลายของแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์
2. ความขาดแคลนทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์ที่เหมาะสมกับสังคมไทย
3. มุมมองความเป็นศาสตร์/ศิลป์ของการบริหาร
4. ข้อจำกัดจากการเรียนการสอนรัฐประศาสนศาสตร์

การใช้ผลการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์

1. ในเชิงวิชาการ

- ตีพิมพ์/เผยแพร่ในวงวิชาการ
- เป็นบทเรียนรัฐประศาสนศาสตร์ใช้สอน
- ใช้เป็นฐานสำหรับการวิจัยพื้นฐาน

2. ในการบริหารรัฐกิจ : เพื่อแก้ไขปัญหา เพื่อการตัดสินใจ พัฒนาระบบงาน/โครงการ
ควบคุมการทำงาน

ปัญหาอุปสรรคในการใช้ผลการวิจัยรัฐประศาสนศาสตร์

1. ปัญหาคุณภาพผลงานวิจัย

- ผลวิจัยไม่ตรงกับความต้องการ
- งานวิจัยใช้เวลานาน
- เข้าใจยาก

2. ปัญหาจากสภาพการทำงานราชการ

- ตั้งรับ(Reactive)/แก้ปัญหาเฉพาะหน้า
- ทำงานไม่เน้นระบบ
- ทำงานภายใต้ข้อจำกัดของกฎหมาย

ข้อควรพิจารณาในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ความจำเป็นในการใช้ผลการวิจัย

- ไม่ต้องใช้ทุกกรณี
- ใช้กรณีข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอ

2. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ผลวิจัย

- ผู้ถูกวิจัย / ผู้ใช้ผลวิจัย : ร่วมจัดทำโครงการ ให้ข้อมูลร่วมทำวิจัย ร่วมลงทุน ร่วมนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

การตรวจสอบคุณภาพงานวิจัย

- พิจารณาความถูกต้อง สมบูรณ์
ของกระบวนการวิจัย(ทุกขั้นตอน)
 - ขั้นตอนวางแผนวิจัย
 - ขั้นตอนลงมือดำเนินการวิจัย
 - ขั้นตอนการเขียนรายงานผลวิจัย

การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลการวิจัย

- ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากผลวิจัย
- งานวิจัยควรมาจากความต้องการของ
นักบริหารและองค์กร
- ควรมีการจัดสัมมนาเผยแพร่ผลการวิจัย
- การจัดตั้งธนาคารข้อมูลวิจัย
- การจัดตั้งศูนย์รวบรวมผลวิจัย